

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
обезбеђење квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број:614-02-00001/14/2019-03

Датум: 10. 03. 2022. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 3), члана 22. ст. 2. и 5. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 -др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 – др. закони и 11/21 - аутентично тумачење) и Правилника о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/19), Комисија за акредитацију и проверу квалитета Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, на седници одржаној 10. марта 2022. године, усвојила је

ЗАВРШНИ ИЗВЕШТАЈ
О ВАНРЕДНОЈ СПОЉАШЊОЈ ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА
МЕГАТРЕНД УНИВЕРЗИТЕТА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА, БЕОГРАД

У поступку ванредне спољашње провере квалитета високошколске установе Мегатренд универзитета Правног факултета, Београд, Булевар маршала Толбухина 8, ПИБ: 104078765, Матични број: 17636626, који је заведен под бројем: 614-02-00001/2019-03, покренутом по захтеву Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије од 1. 11. 2019. године, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: КАПК) на седници одржаној 3. 12. 2020. године усвојила је Извештај о спољашњој провери квалитета Мегатренд универзитета Правног факултета, Београд (у даљем тексту: ВШУ) број: 614-02-00001/10/2019-03 (у даљем тексту: Извештај КАПК).

У Извештају КАПК констатовано је да ВШУ не испуњава обавезе у погледу квалитета у вези са стандардима:

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

На ВШУ није заступљена већина ужих правних научних области, што се може повезати са недостатком компетентног наставног кадра, да је скромна научна продукција, а резултати истраживања се не објављују у правним часописима, већ онима који су намењени економији, хемији, историји.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

ВШУ формално испуњава услове у погледу минималног броја наставника ангажованих са пуним радним временом, али није обезбедила компетентан кадар за велики број наставних предмета, од којих већина представља оне без којих се један Правни факултет не може замислити, односно оне који су предмети на правосудном испиту.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Библиотечки фонд је недовољан за одвијање наставе и научноистраживачког рада, већи део библиотечког фонда је недоступан, и то годинама, тако да он ни не може да се рачуна као постојећи; просторије читаонице су неадекватне површине, с обзиром да њени корисници нису само студенти ВШУ, већ и студенти других високошколских установа.

Стандард 15: Докторске студије

Недостатак одговарајућег наставног кадра и библиотечких ресурса представља кључну слабост докторских студија с обзиром на њихов смисао.

Ради отклањања утврђених недостатака у погледу квалитета стандарда 6, 7, 9 и 15 у Извештају КАПК су одређене мере и препоруке ВШУ за отклањање тих недостатака, и то: обезбеђивање компетентног кадра за извођење наставе на свим нивоима студија; иновирање књиге предмета, нарочито у смислу провере актуелности литературе; плански рад на подизању научноистраживачког подмлатка; подстицај и подршка наставном особљу у погледу студијских боравака на страним Правним факултетима и институтима; планско обогаћивање библиотечког фонда, укључујући претплату на референтне стране правне часописе; обезбеђивање ресурса за вршење научноистраживачког рада у оквиру фундаменталних ужих правних научних области и опште усаглашавање научноистраживачког рада и циљева једног Правног факултета, обезбеђивање одговарајућег простора за читаоницу, који ће бити намењен само студентима ВШУ.

ВШУ је наложено да у оквиру законског рока од шест месеци од дана достављања Извештаја КАПК, предузме све потребне мере ради отклањања недостатака и неправилности које су наведене у том извештају у вези са Стандардом 7 - Квалитет наставника и сарадника, као и да усвоји препоруке у вези са Стандардом 6 – Квалитет научноистраживачког рада, Стандардом 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса и Стандардом 15: Квалитет докторских студија, ради испуњења наведених стандарда и унапређења квалитета у складу са стандардима.

По истеку периода за отклањање недостатака у погледу квалитета и предузимања наложених мера, КАПК је на седници одржаној 27. 1. 2022. године усвојила предлог за именовање Рецензентске комисије за утврђивање чињеница од значаја за процену испуњености наложених мера за отклањање недостатака и за сачињавање Предлога о ванредној спољашњој провери квалитета (у даљем тексту: Предлог ЗИ), која је именована одлуком директора Националног акредитационог тела од 3. 2. 2022. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) анализирао је документе које је доставила ВШУ, под називом: Акциони план за отклањање утврђених недостатака од 17. 3. 2021. године (односно 24. 3. 2021). Задатак РК био је ограничен је на проверу резултата у поступку праћења четири стандарда квалитета, и то: Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада; Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника; Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса; Стандард 15: Докторске студије, за које стандарде је ВШУ добила незадовољавајуће оцене у извештају претходне рецензентске комисије, а на бази ког извештаја је КАПК усвојила Извештај КАПК од 3. 12. 2020. године и којим је одредила ВШУ мере за отклањање утврђених недостатака. РК је вршила упоређивање стања из приложене документације у погледу испуњавања стандарда за спољашњу проверу квалитета у ВШУ, уз обавезу сагледавања испуњености мера и препорука за отклањање недостатака у погледу стандарда за спољашњу проверу квалитета, на које је

указала претходна рецензентска комисија и на које је указао КАПК у Извештају КАПК од 3. 12. 2020. године.

Анализом релевантних параметара за стандарде за спољашњу проверу квалитета за које су ВШУ одређене мере за отклањање утврђених недостатака РК је у ЗИ од 01.12.2020. године утврдила следеће према појединачним стандардима:

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

РК је у фебруару 2022. године анализирао Стандард 6 полазећи од: Акционог плана за отклањање утврђених недостатака Правног факултета Мегатренд универзитета у Београду (број 597/21 од 17. 3. 2021. године), Извештаја о спољашњој провери квалитета (СПК) број: 614-02-00001/10/2019-03, Изјашњења Правног факултета Мегатренд универзитета на Нацрт коначног извештаја претходне рецензентске комисије (од 08.10.2020), увида у документа ВШУ која се налазе на линку: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>, као и на основу документације коју је ВШУ доставила на Фолдеру под називом Самовредновање (креиран 15. 09. 2021. године).

Оцена Стандарда 6 претходне РК (Извештај о спољашњој провери квалитета (СПК) број: 614-02-00001/10/2019-03) заснована је на становишту да научноистраживачки рад једног Правног факултета може да буде у складу са његовим циљевима само ако се истраживања врше на пољу свих базичних правних дисциплина. Уз запошљавање компетентног кадра, нужно је да се резултати истраживања објављују преваходно у часописима који су томе управо намењени. Коначно, да би могло да се спроводи истраживање у ужим правним научним областима, потребно је да истраживачи имају основни алат за рад, а то је ништа друго до примерен библиотечки фонд. Наведена оцена претходне РК проистекла је на основу следећих примедби:

- 1) Увидом у документацију се јасно може закључити да су учесници пројекта, уз два изузетка, истраживачи из неправне научне области (менаџери, економисти, доктори војних наука). Речено показује да је научноистраживачки рад запослених на једном Правном факултету, у смислу учествовања у пројектима, везан за истраживања која се не односе на – саморазумљиво – основно научно поље Факултета.
- 2) Према подацима из накнадно достављене документације (Табела 6.4.), наставници су у 2019. објавили 20 SCI/SSCI индексираних радова, при чему се ради заправо о радовима из категорије М24, М51, М52 и М53. Реч је очигледно о погрешној квалификацији, јер наведене категорије, односно часописи у којима су радови објављени, ноторно нису индексирани у SCI/SSCI листама. Међутим, бројка од 20 радова објављених у категорисаним часописима показује заправо да је научна продукција у виду радова у часописима сведена на минимум. Наиме, произлази да један наставник просечно не објављује макар један рад у било ком категорисаном часопису.
- 3) Научноистраживачки рад није усклађен са циљевима ВШУ. Пројекти о којима је реч, као и пројекат у реализацији, односе се само на једну од ужих научних области, док су остале, које су фундаменти научноистраживачког рада у научној области „право” занемарени. То се види и из листе објављених радова наставног особља факултета. Читаве базичне гране права нису покривене научноистраживачким радом, иако је реч о једном Правном факултету, који има докторске студије из области право, тј. који продукује докторе правних наука, и то из свих ужих научних области.
- 4) Из компетенција наставника документованих на другим местима (Књига наставника), произлази да за наведене уже научне области скоро да и нема

наставника чије се докторске дисертације на њих односе. Тренд развоја и одрживости научноистраживачког рада се може оценити негативно и на основу околности да ВШУ скоро да и нема младе кадрове.

РК констатује да је поступајући по наведеним примедбама ВШУ предузела следеће мере:

1. Комисија за квалитет Правног факултета Мегатренд универзитета у Београду утврдила је Акциони план за отклањање утврђених недостатака број 597/21 од 17.03.2021. године. У складу са Акционим планом Факултет је утврдио следеће мере:

- Рад на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког и стручног рада настојећи да се обезбеди њихово јединство са наставним процесом;
- Перманентно осмишљавање, припрема и реализација научноистраживачких, стручних и других програма и учествовање у националним и међународним пројектима;
- Стварање услова за научно-истраживачки рад, подстицање запослених да се баве научним и истраживачким радом, да објављују резултате свога рада, а нарочито издвајањем средстава за подстицај научно-истраживачког рада;
- Обезбедити пријем нових наставника и сарадника са компетенцијама за уже научне области које нису покривене;
- Пружити подршку наставном особљу да унапреди своје компетенције;
- Иновирање картона научних радника и постављање на сајт Факултета;
- Укљученост наставног особља у програм мобилности;
- Унапређење компетенција запослених.

ВШУ је према наводима из Акционог плана покренула неколико пројеката и то (Одлука број 2044/20 од 01.10.2020; и Одлука број 3689/20 од 02.12.2020; линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>) :

- „Право и нове технологије 2020-23“. Носилац пројекта: Правни факултет;
- „Будућност пословања у Србији“, Правни факултет и Удружење послодаваца Србије. 2020-23. Трајање пројекта 36 месеци;
- „Безбедносни изазови савременог друштва“. Правни факултет. Трајање пројекта 36 месеци;
- „Значај и улога правних наука у решавању проблематике несталих лица у оружаним сукобима на простору бивше СФРЈ и АП КиМ». Правни факултет и Комисија за нестала лица Владе Србије;
- „Материјално и духовно благо Косова и Метохије-правни аспект“, Правни факултет и Институт за српску културу Лепосавић. Трајање пројекта 32 месеца;
- „Знањем до интегрисања у друштвене и економске токове“. 6 Правни факултет и Међународни институт за ромолошке студије. Трајање пројекта 32 месеца.

Резултати пројеката су објављени радови учесника пројекта у Мегатренд ревији Уо1. 18 (2) 2021 (линк: https://megatrend.edu.rs/wpcontent/uploads/2021/07/Megatrend_revija_Vol_18_No_2_2021-WEB.pdf).

У оквиру наведеног часописа објављени су радови на пројектима:

- „Будућност пословања у Србији“, публикувано укупно 5 (пет) радова;

- „Значај и улога правних наука у решавању проблематике несталих лица у оружаном сукобима на простору бивше СФРЈ и АП КиМ”, публикувано укупно 5 (пет) радова;
- „Материјално и духовно благо Косова и Метохије-правни аспект”. публикувано укупно 3 (три) рада;
- „Знањем до интегрисања у друштвене и економске токове”. публикувано укупно 6 (шест) радова.

За пројекте под називом:

- „Право и нове технологије 2020-23“, публикувани су радови у оквиру публикације која се налази на линку: <https://www.lap-publishing.com/catalog/details/store/gb/book/978-620-3-19872-0/law-and-new-technologies?search=Law%20and%20New%20Technologies>. На линку се може видети да је наведена публикација објављена 22.12.2020. године. Комисија није могла да приступи публикацији јер је услов уплата 76,90 еура. Факултет није доставио документацију о реализацији било којих активности везаних за наведени пројекат након 2020. године, односно у периоду након Извештаја претходне РК;
- „Безбедносни изазови савременог друштва“, Факултет у Извештају о самовредновању наводи да су резултати пројекта објављени радови у Мегатренд ревији 17(4) 2020., (7 радова). ВШУ није доставила документацију о реализацији било којих активности везаних за наведени пројекат након 2020. године, односно у периоду након Извештаја претходне РК.

Полазећи од броја пројеката који су наведени у Акционом плану, као и достављене документације која се односи на реализацију пројекта у тренутку провере ВШУ о испуњености стандарда СПК, Комисија је становишта да је научна продукција у виду радова у часописима сведена на минимум или се за поједине пројекте не реализује.

2. Правни факултет Мегатренд универзитета спровео је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета и сачинио је Извештај о самовредновању (Прилог 4. *Фолдер* под називом Самовредновање и линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>). У оквиру Извештаја о самовредновању ВШУ је утврдила Предлог мера и активности за унапређивање квалитета Стандарда 6 и то:

- Потребно је активно радити на повећању броја наставника и сарадника који аплицирају за пројекте које финансира ресорно министарство;
- Унапредити сарадњу са домаћим и страним научноистраживачким установама ради реализације заједничких пројеката;
- Веће подстицање наставника и сарадника за учествовање у конкурсима за међународне пројекте и пружање помоћи у изради пројектне документације, пре свега кроз истраживачке тимове;
- Морају се доследно примењивати поступци и инструменти за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада, предвиђени Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о квалитету;
- Потребно је операционализовати рад у области перманентног образовања;
- Максимално подржавати развој Правне клинике, Реторичког клуба, Центра за симулацију суђења, Правног саветовалишта, Центра за јавну управу и Центра за управљање кризама на локалном, регионалном и националном нивоу.

3. ВШУ је усвојила Стратегију развоја образовања Правног факултета 2021-2030. број 3883/20 дана 24.12.2020. године, чији је саставни део и Акциони план 2021-

2030. У оквиру овог документа ВШУ је дефинисала активности у области Стандарда 6 – Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада за будући период свог развоја (линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/nastavni-kadar-pravni-fakultet/>).

4. Увидом на сајт ВШУ (линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/nastavni-kadar-pravni-fakultet/>) као и у достављену документацију (Фолдер под називом Самовредновање) уочава се да је током 2021. године дошло до промене наставног кадра. Међутим, на основу достављене документације од стране ВШУ (Прилог 7.8 Извод електронске базе података Пореске управе РС (од 07.07.2021. године; и Листе наставника и сарадника ангажованих са пуним радним временом од 02.07.2021. године), као и на основу увида у сајт ВШУ, није могуће поуздано утврдити какав је радно-правни статус наставника и сарадника, јер се подаци о примаоцима прихода из Извода достављене електронске базе података Пореске управе РС (од 7. 7. 2021. године) и подаци из Листе наставника ангажованих са пуним радним временом од 2. 7. 2021. године, разликују. Наиме, у Листи наставника ангажованих са пуним радним временом од 2. 7. 2021. године наведени су наставници: Анатолиј Миловановић; Светислав Лутовац и Зорана Живковић Ристовић; односно, сарадници Лука Стајић; Аврамовић Анђела; Веселиновић Теодора и Аврамовић Владимир. Наведени наставници и сарадници нису примаоци прихода према Изводу електронске базе података Пореске управе РС (од 7. 7. 2021. године). ВШУ је, према документацији која је достављена РК, креирала Фолдер – под називом Самовредновање 15.09.2021. године, али у истом није достављен Извод електронске базе података Пореске управе РС о примаоцима прихода запослених на Правном факултету након 7. 7. 2021. године. Комисија ће компетенције наставника и сарадника посебно сагледати у оквиру Стандарда 7.

5. Са аспекта Стандарда 6 евидентно је да је научна продукција у виду радова у часописима сведена на минимум, односно један наставник просечно не објављује један рад у било ком категорисаном часопису. То потвђује и Извештај о самовредновању. Према Извештају о самовредновању 2021, „број радова по наставнику је 0,90. Уколико у обрачун укључимо и сараднике, у том случају број радова по наставном кадру је 0,72“ (Извештај о самовредновању - *Фолдер* под називом Самовредновање – Прилог 6.3; и линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/nastavni-kadar-pravni-fakultet/>). Комисија ће компетенције наставника и сарадника посебно сагледати у оквиру Стандарда 7.

6. У оквиру Акционог плана наведено је: Правни факултет је дана 30. 3. 2021. године акредитован за обављање научноистраживачке делатности (Одлука о акредитацији бр. 660-01- 00014/30 од 30.03.2021). На сајту Министарства просвете науке и технолошког развоја (линк:

<https://mpn.gov.rs/wpcontent/uploads/2021/10/Akreditovani-fakulteti-i-univerziteti-1.pdf>), страница - Списак акредитованих Факултета и Универзитета, Комисија није пронашла наведену Одлуку. На наведеној страници сајта је наведена Одлука број: 660-01-00002/33, од 22.12.2016. године о претходној акредитацији Правног факултета за обављање научноистраживачке делатности. Комисија износи претпоставку да Министарство није ажурирало наведену страницу. ВШУ је у документацији (*Фолдер* под називом Самовредновање - Прилог 3.8.2.) доставио Одлуку о акредитацији бр. 660-01- 00014/30 од 30.03.2021, на коју се позива.

Закључак РК је следећи: У оквиру Акционог плана ВШУ наведено је да су извршене бројне квалитативне активности у складу са Извештајем претходне РК о СПК. РК је достављена документација о реализацији Акционог плана ВШУ са пратећом документацијом. РК је дужна да у поступку СПК врши проверу испуњавања обавеза, односно констатује да ли у тренутку провере ВШУ испуњава прописане стандарде СПК. РК констатује да су одређене активности из Акционог плана

реализоване, а да је у погледу остварења појединих активности потребно додатно ангажовање ВШУ и додатни временски период. У том смислу, РК је становишта да ВШУ није испунила све захтеве у погледу Стандарда 6.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Основни разлог за покретање поступка спољашње провере квалитета јесте констатован недостатак током редовног инспекцијског надзора које је спровело Министарство просвете, науке и технолошког развоја, бр. 614-02-01304/2019-12 од 23. 10. 2019. године. Током инспекцијског надзора утврђено је да на ВШУ не постоји потребан број наставника за реализацију студијских програма. Стога РК за ванредну спољашњу проверу квалитета наводи у ЗИ да је оцени квалитета наставника и сарадника приступила са посебном пажњом.

Наиме, у Извештају претходне РК о извршеној спољашњој провери квалитета од 8. 3. 2021. године утврђено је да је иницијално стање ствари које је постојало за време подношења захтева за спољашњу проверу квалитета знатно унапређено након посете претходне РК ВШУ, и то у делу који се превасходно односи на допуну документације, али и на промене у погледу кадровских ресурса. Међутим, промене нису извршене у мери која је била потребна за позитивну оцену Стандарда 7, те је стога као основна препорука тада предложено обезбеђивање компетентног кадра за извођење наставе на свим нивоима студија.

На основу поновљеног Извештаја о самовредновању ВШУ од 9. 9. 2021. године, као и прилога послатих уз овај извештај, РК у ЗИ констатује да је према приложеној документацији на ВШУ у наставни процес укључено: 22 наставника у сталном радном односу са 100% ангажовања, 1 наставник у сталном радном односу са 10% радног ангажовања, 9 наставника по уговору о допунском раду са 33% радног ангажовања, 1 асистент у сталном радном односу са 100% ангажовања и 7 сарадника у настави у сталном радном односу са 100% ангажовања. Само у 2021. години закључена су 23 уговора са наставницима и сарадницима ангажованим на ВШУ.

На основу анализе приложене документације, а са задатком да се процени поступање ВШУ у шестомесечном периоду у правцу поштовања препорука и мера РК у ЗИ указује се на следеће недостатке:

- Поједини уговори о ангажовању не садрже све обавезне елементе прописане чл. 33 Закона о раду, а који се посебно односе на: место пребивалишта односно боравишта запосленог, врсту и степен стручне спреме, односно образовање запосленог који су услов за обављање послова за које се закључује уговор о раду, као и назив и опис послова које запослени треба да обавља;
- Проф. др Весни Балтазаревећ, редовном професору, престао је радни однос на основу уговора о раду од 29.1.2021. године с обзиром на то је да радни однос овим уговором продужен након што је напунила 65 година живота. У складу са уговором радни однос је престао 30.9.2021. године, а у приложеној документацији нема доказа о продужетку радног односа;
- Проф. др Милану Милановићу, редовном професору, радни однос је престао 30.9.2021. године, у складу са одредбама уговора о раду од 18.3.2021. године. Како се у складу са чл. 93, ст. 2 Закона о високом образовању радни однос наставника у звању редовног професора може продужити најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота, у овом случају не постоји законска могућност за продужетак радног односа;

- Радни однос престао је и Александри Николовој Марковик, асистенту, држављанки Македоније, која је радни однос засновала на основу личне радне дозволе издате на основу одобрења за привремени боравак који је истекао 18.01.2021. године што је и датум када је престао радни однос. Доказа о продужетку дозволе привременог боравака, радне дозволе, и следствено томе, радног односа у приложеној документацији нема;
- Доц. др Фернанда Флорентино Фернандез Јанков ангажована је на основу уговора о раду од 5.5.2021. године. На основу увида у приложену документацију именованој је одобрен привремени боравак у Републици Србији до 20.11.2021. године. У документацији је погрешно насловљен прилог „Радна дозвола“, а заправо је реч о Уверењу о одобрењу привременог боравака које је издала Управа за странце. Оно што је дато у прилогу јесте Радна дозвола за самозапошљавање на пословима адвоката. У складу са чл. 2, ст. 3 Закона о запошљавању странаца, самозапошљавање странца је запошљавање странца у привредном субјекту или другом облику делатности у коме је странац једини или контролни члан, па с тога ова дозвола не може служити као основ за запошљавање у високошколској установи и онда када бисмо имали доказ да је привремени боравак продужен након наведеног периода, с тим што продужетак боравака не може бити дужи од једне године;
- За др Момчила Јокића, ванредног професора приложено је уверење о стеченом звању доктора економских наука али недостаје диплома;
- У складу са чл. 41, ст. 3 Статута Мегатренд универзитета од 1. марта, 2018. године универзитет, на предлог факултета, утврђује одговарајуће уже научне области. Међутим, уже научне области дефинисане су чл. 82 Статута Правног факултета од 16.9.2021. године и не подударају се са извршеним изборима у звања наставника и сарадника на Факултету. Ако је разлог томе измена и допуна Статута, онда би свакако одлука о избору требало да буде праћена одлуком о еквиваленцији ужих научних области или би уговори о раду требало да буду анексирани. Поменути чл. 82 Статута поред ужих научних области у правом смислу те речи, под овим појмом подразумева и научна поља: право уопште (!?), економија и политичке науке, али и „уже научне области“ као што су: позитивно и упоредно право (!?). На овај недостатак указала је и претходна РК у свом извештају дајући и препоруку како уже научне области треба формулисати, што, нажалост, високошколска установа у шестомесечном периоду није учинила;
- Претходно наведени озбиљан недостатак следствено доводи до ангажовања наставника на предметима за које не поседују адекватне референце;
- Др Ратко Љубојевић, ванредни професор, предаје, између осталих предмета и Социологију на ОАС. У списку референци нема радова који се односе на наведени предмет;
- Др Радица Павловић, ванредни професор поред Економске политике на ОАС предаје и предмет Трговински уговори на ДАС иако има само један рад који се односи на други наведени предмет. Реч је о доктору економских наука која је 2020. године бирана за ванредног професора за две научне области: правноекономска и трговинскоправна.
- Др Дејана Ђорђић, доцент, на ВШУ предаје осам предмета: Организовани криминал ОАС, Криминологија ОАС, Кривично процесно

право ОАС, Криминалистика ОАС, Кривично извршно право ОАС, Виктимологија ОАС, Криминологија МАС и Савремене криминалистичке теорије МАС. За процесне предмете Кривично процесно право и Кривично извршно право у списку референци нема релевантних радова. Др Ђорђевић је дипломирала на Филозофском факултету у Београду, звање доктора правних наука стекла на Мегатренд универзитету 2019. године. Исте године бирана је за доцента за ужу безбедносправну научну област, а само годину дана касније и за ужу кривичносправну област иако је на основу приложене документације у 2019. години објавила само два рада, у 2020. години ниједан, а у попису референци је и један прихваћен рад за 2021. годину;

- Др Милан Јечменић, доцент за ужу грађанскосправну научну област предаје и материјалне и процесне предмете грађанскосправне групе иако за Грађанско процесно право на ОАС и Грађанско право (материјално и процесно) на МАС нема ниједну референцу;
- Др Милован Лакушић, доцент, између осталих предмета, предаје и Криминалистику на ОАС иако у списку референци нема радова који се односе на наведени предмет;
- Др Анђелка Рачић, доцент, изабрана је за две дијаметрално различите уже научне области: грађанскосправну и јавносправну. Ангажована је за предмет Наследно право иако има само два прихваћена рада за објављивање у Мегатренд ревији у 2021. години, као и две референце за предмет Људска права;
- Др Снежана Радовановић, доцент, такође има избор за две крајње различите уже научне области грађанскосправну и правнотеоријску. Ангажована је за предмете Облигационо право, Римско право, Увод у право на ОАС и Тумачење права на МАС. С обзиром на приложен научни картон крајње су упитне референце за теоријскосправне предмете, али и за предмет Облигационо право;
- Др Фернанда Флорентино Фернандез Јанков, доцент, ангажована је за предмет Међународно приватно право а нема нити једну референцу за овај предмет.

Након увида у све претходно речено, РК је у својим коментарима указала на озбиљан недостатак у погледу компетентности наставника за предмете за које су ангажовани. ВШУ је предузела бројне напоре да се овај недостатак отклони. **РК сматра да је недостатак ублажен али не у мери да задовољи захтеве у погледу Стандарда 7.** Од 32 наставника за 3 наставника указано је на недостатке у радносправном статусу. Од преосталих 29 наставника, за 7 (сви ангажовани са пуним радним временом) дата је примедба у погледу компетентности. Разлог томе може да буде чињеница што је већина наставника бирана у наставничка звања за две уже научне области у веома кратком временском периоду.

Према оцени претходне РК ВШУ није имала довољан број сарадника потребних за успешну и квалитетну реализацију акредитованих студијских програма. У ЗИ указује се да је у погледу ове оцене ВШУ учинила напоре и ангажовао са пуним радним временом 7 сарадника у настави. Међутим, с обзиром на коментар везан за радносправни статус јединог асистента ангажованог са пуним радним временом, РК као озбиљан недостатак види чињеницу да ВШУ нема асистента.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

РК је анализирала Стандард 9 полазећи од достављене документације ВШУ (Фолдер под називом Самовредновање), Акционог плана за отклањање утврђених недостатака Правног факултета Мегатренд универзитета у Београду број 597/21 од 17.03.2021. године, Извештаја о спољашњој провери квалитета (СПК) број: 614-02-00001/10/2019-03, Изјашњења Правног факултета Мегатренд универзитета на нацрт Коначног извештаја рецензентске комисије (од 08.10.2020), као и увида у документа ВШУ линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>.

Оцена Стандарда 9 претходне РК, према Извештају о спољашњој провери квалитета (СПК) број: 614-02-00001/10/2019-03 заснована је на становишту да кључни захтев – „високошколска установа има библиотеку снабдевену литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научноистраживачком раду” – **није испуњен**. Наведена оцена претходне РК за спољашњу проверу квалитета проистекла је на основу следећих примедби:

- 1) У Извештају о самовредновању који је достављен у иницијалној документацији, у оквиру SWOT анализе се као предност наводи „коришћење уџбеника реномираних светских универзитета и аутора у области појединих грана права, јавне управе, јавних политика, менаџмента јавног сектора и локалне самоуправе”. Када се узму у обзир силабуси предмета на свим нивоима студија, види се да за обавезну литературу из правних предмета није предвиђен нити један уџбеник са било ког светског универзитета, још мање да је „реномирани”. Према томе, показује се да је оцена дата у SWOT анализи потпуно без покрића;
- 2) Оно што је јасно из приложене документације, о чему се претходна РК приликом посете и сама уверила, јесте да је библиотека факултета заправо само део библиотеке Универзитета Мегатренд, која је смештена у просторији од 50 m², као и да студенти факултета користе читаоницу овог Универзитета од 76 m² (број места 36). То значи да студенти заправо „деле” читаоницу са студентима свих факултета Универзитета Мегатренд. Низ уџбеника који су обавезна литература према Књизи предмета није доступан студентима. Овакав закључак је тим пре оправдан због дугог временског периода у којем је факултет био пасиван – прошло је више година од селидбе факултета, а проблем недоступног библиотечког фонда још увек није решен. Садашњи библиотечки фонд, дакле онај који је заиста доступан студентима и запосленима, не задовољава минималне услове. Бројка од 462 библиографске јединице није довољна, и не омогућава ни образовни процес, а нарочито научноистраживачки рад.
- 3) У попису библиографских јединица нема уџбеника који су у књизи предмета предвиђени као обавезна литература, а који су издати ове године, дакле, који по природи ствари не могу бити у недоступном библиотечком фонду (обавезна литература из предмета Кривично право на ОАС);
- 4) У Извештају о самовредновању се наводи да је факултет претплаћен на 34 домаћа и осам страних часописа („периодика”), у накнадно достављеној Табели 9.1. стоји да у садашњем библиотечком фонду има „18 часописа” (без навођења да ли се ради о појединачним свескама [разних] часописа, или о броју часописа као таквих), а у укупном попису библиографских јединица (Прилог 9.1.1) нема нити једне свеске било ког часописа. То показује да је и

накнадно достављена документација противуречна, као и то да је упитно да ли је факултет уопште претплаћен на часописе – да јесте, онда би постојао прилив периодике у периоду након селидбе факултета. Достављена је листа електронских часописа. Када се она погледа, јасно је да се ради о часописима који су иначе доступни бесплатно. У том смислу, може се рећи да Факултет није претплаћен нити на један часопис;

- 5) Иако начелно стоји аргумент Факултета да му за одвијање студијских програма нису потребни рачунари новије генерације, ипак и даље стоји примедба да је *in casu* већина рачунара неприхватљиво лошег квалитета.

Поступајући по наведеним примедбама ВШУ је предузела следеће мере:

1. ННВ донело је Правилник Правног факултета о условима коришћења књижног фонда библиотеке број 1012/20 од 16.06.2020. године. (Прилог 9.4.) и линк <http://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>;
2. Комисија за квалитет утврдила је Акциони план за отклањање утврђених недостатака (број 597/21 од 17.03.2021. године).

У складу са Акционим планом ВШУ је утврдила следеће мере:

- Обезбедити иновирање постојећег књижног фонда најновијом литературом;
- Размотрити могућност претплате на стручне часописе из области правних наука;
- Иновирати Књиге предмета у смислу актуелности обавезне литературе и исту укључити у књижни фонд библиотеке Правног факултета;
- Обезбедити информатичку опрему-рачунаре новије генерације;
- Обезбедити одговарајући простор за читаоницу која ће бити намењена студентима Правног факултета.

У оквиру Акционог плана наведено је да су реализоване следеће активности:

- Употпуњен је библиотечки фонд од 462 библиотечке јединице, ВШУ сада располаже са 1272. Према наводима ВШУ донет је део књига из магацина. Међутим, у оквиру Извештаја о самовредновању где је ВШУ утврдила Предлог мера и активности за унапређивање квалитета Стандарда 9 наведено је: „За потребе Правног факултета набављена су најновија издања уџбеника који су укључени у силабусе предмета као обавезна литература. Факултет је обезбедио 243 уџбеника, 29 практикума, приручника и збирки прописа, 791 књигу на српском језику, 118 књига на страним језицима, 44 зборника са научних скупова, 19 јединица референтне грађе и периодичку 76 наслова са 260 свезака из области права и других друштвено-хуманистичких наука и располаже са 1320 библиотечких јединица.“

- Склопљен је споразум са Институтом за српску културу за приступ библиотечкој бази. ВШУ је склопила уговор о пословној сарадњи бр. 3182/20 од 17.12.2020. са Институтом за српску културу Приштина/Лепосавић. Предмет уговора је размена библиотечког фонда и омогућавање наставницима, стручним сарадницима и студентима Правног факултета да користе библиотечки фонд и базе Института, да имају приступ електронским сервисима за претраживање домаћих и страних публикација;

- Универзитет је дао на коришћење Правном факултету 23 рачунара и то: 19 рачунара РС 13 и 4 рачунара РС 12. (Прилог 9.2 и *Фолдер* под називом Самовредновање: Прилог 9. Подаци о библиотеци и информатичкој опреми, Прилог 2 под називом Опрема).

ВШУ у достављеној документацији даје приказ 1320 библиотечких јединица. Дата је листа: уџбеника са 243 библиотечке јединице; практикума, приручника и збирки прописа са 29 библиотечке јединице; књига на српском језику са 791 библиотечком јединицом; књиге на страним језицима са 118 библиотечких јединица; Зборници са научних скупова 44 библиотечке јединице; и друге референтне библиотечке јединице (Фолдер под називом Самовредновање: Прилог 9. Подаци о библиотеци и информатичкој опреми, документ 3 под називом Листа и Табела 16.1). РК је мишљења да је неопхоно повећати број библиотечких јединица.

2. У оквиру Извештаја о самовредновању ВШУ наводи да су реализоване следеће активности за унапређивање квалитета Стандарда 9 (линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>):

- обезбеђен је приступ Е - часописима из области правних наука из Србије (61 часопис), Босне и Херцеговине (8 часописа), Хрватске (19 часописа), Македоније (1 часопис) и Словеније (1 часопис). Што се тиче приступа е-часописима на страним језицима обезбеђен је приступ часописима на енглеском језику (7 часописа) и на француском језику (5 часописа). као и приступ бази реномираних светски часописа из области правних наука (76 часописа). Правни факултет користи библиотечке базе по основу уговора са: Hebei Foreign Studies University, Кина; La Universidad Fernando Pessoa, Опорта, Португалија; Међународним славјанским институтом "G. R. Deržavin", Република Македонија; Руским државно-економским универзитетом, Русија; Универзитетом и свеучилиштем Сјевер, Хрватска; Економским универзитетом из Братиславе, Словачка; Институтом за српску културу, Лепосавић;
- ВШУ користи Централну библиотеку Универзитета Мегатренд, површине 50 m² и студентску читаоницу површине 73 m², са 36 места. Накнадно је обезбеђен простор за читаоницу намењен студентима Правног факултета квадратуре 70,15 m² са 30 места.
- за претраживање библиотечког фонда, претраживање базе правних прописа и приступ интернету, студентима је у читаоницама на располагању 10 рачунара. Фотокопирање библиотечког материјала, нарезивање CD и DVD обезбеђено је у Центру за јавну управу. Читаоница ради сваког радног дана. Такође, Центар за јавну управу ВШУ је доступан студентима сваки дан осим недеље. На тај начин приступ библиотечком фонду ВШУ обезбеђен је током целог дана.

У вези примедбе претходне РК да је упитно да ли је ВШУ претплаћена на 34 домаћа и осам страних часописа, ВШУ је доставила рачуне Службеног гласника и Привредног саветника. То наводи на закључак да сем става изнетог у Акционом плану „размотрити могућност претплате на стручне часописе из области правних наука“, **није доставила ни један документ из кога би РК могла да заузме супротан став у односу на закључак претходне РК. У том смислу, може се извести становиште да ВШУ није претплаћена на домаће и иностране научне часописе.** Кроз систем споразума са одговарајућим образовним и научним институцијама, ВШУ је омогућен приступ одређеном броју база домаћих и иностраних часописа, али је упитна реална могућност коришћења наведених база.

У оквиру Извештаја о самовредновању Факултет је утврдио Предлог мера и активности за унапређивање квалитета Стандарда 9 (линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>) и то:

- Мотивисати наставнике да припреме што више наставног материјала у електронском облику (видео-презентације, модели тестова, задаци за решавање, изводи из књига и слично) и учине их доступним студентима преко веб-сајта ВШУ;
- ННВ би требало да направи план према коме би се, у складу са финансијским могућностима, преводили уџбеници и друге најквалитетнију иностране публикације;
- Употпунити библиотечки фонд најновијим издањима уџбеника;
- Осавременили рачунарску и комуникациону опрему у Библиотеци и Центру за јавну управу;
- Повећати број образовних и других установа и организација с којима ће се вршити размена публикација.

Закључак РК у ЗИ након анализе Стандарда 9 је следећи: „У оквиру Акционог плана ВШУ наведено је да су извршене одређене активности у складу са Извештајем претходне РК о СПК. РК је дужна да у поступку СПК врши проверу испуњавања обавеза, односно констатује да ли у тренутку провере ВШУ испуњава прописане стандарде СПК. **У том смислу, Комисија је на основу достављене документације мишљења да ВШУ испуњава услове у погледу Стандарда 9.**

Стандард 15: Докторске студије

РК је анализирао Стандард 15 полазећи од достављене документације ВШУ, Акционог плана за отклањање утврђених недостатака Правног факултета Мегатренд универзитета у Београду број 597/21 од 17.03.2021. године, Извештаја о самовредновању 2021. године, Извештаја о спољашњој провери квалитета (СПК) број: 614-02-00001/10/2019-03, као и увида у документа ВШУ линк: <https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/>.

Основни закључак до кога је претходна РК дошла тиче се не испуњавања Стандарда 7. Чињеница да ВШУ нема одговарајући кадар одражава се и на друге стандарде, па и на Стандард 15.

Реагујући на наводе претходне РК да је само делимично обезбеђена унутрашња нормативна регулатива која тек треба да доведе до реализације у пракси елемената који утичу на квалитет докторских студија, ВШУ је накнадно након посете (8.10.2020. године), у свом Изјашњењу доставила нову документацију, новоусвојене правилнике (о докторским студијама, о избору ментора, о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације...). ВШУ је уз Извештај о самовредновању као показатеље доставила, углавном, све прилоге.

У ЗИ од 1. 3. 2022. РК констатује следеће:

б.1.) У списку прилога једино недостаје 15.3. Правилник о раду докторске школе.

РК је имала примедбу на организацију документације јер је уз Извештај приложен велики број прилога и табела, често са промењеним ознакама у односу на оне званичне, са истим прилозима и по четири-пет пута у неколико стандарда, односно фолдера, тако да трагање за једним податком траје дуго времена. Уз све

ово, један исти документ је означаваан или као прилог или као табела у различитим стандардима.

РК констатује да су достављене и три табеле, с тим што је 15.3 Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија измењена и у њој се налази Списак чланова Комисије за квалитет докторских студија.

РК налази да је ВШУ доставила прилоге који су тражени овим стандардом, а у које је, углавном, имала увид и претходна РК. Мора се, ипак, констатовати њихова извесна нормативна неусклађеност. Примећена су следећа одступања:

- 1) У Изводу из Статута Факултета од 1. 6. 2020. у чл. 38, дефинише се обавеза Универзитета (!) да установи дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација. Иста оваква обавеза Универзитета налази се и у касније усвојеном Статуту Факултета 16.09.2021. године. У члану 37.ст.3. Правилника о докторским студијама стоји: Електронска верзија одбрањене докторске дисертације може бити доступна јавности као електронска публикација Факултета или Универзитета. Не постоји проверљив податак да се дисертације депонују у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности;
 - 2) У истом члану Статута, у ставу 7, наводи се да се поступак припреме и услови за одбрану дисертације, уређују општим актом универзитета. Постојећи Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације на Правном факултету усвојило је Наставно-научно веће факултета 15.07.2020.;
 - 3) У одлуци о именовању Комисије за контролу квалитета студијског програма докторских студија наводи се да ју је донело Наставно научно веће 02.12.2020, а одлука је заведена шест месеци касније 15.06.2021.;
 - 4) Комисија за квалитет формирана одлуком декана 10.07.2020, иако у члану 60 Статута стоји да се формира одлуком Научно наставног већа;
 - 5) Извештај Комисије за квалитет (П 2.4.) од 22. 07.2020 није усвојен, већ се наводи да ће анализа рада уследити после окончања зимског семестра 2020/21. У Извештају ове Комисије од 22.07.2021. године (прилог 2.4.2) нема конкретније анализе предузетих мера на плану отклањања утврђених недостатака, осим што се набрајају документа у чијем је доношењу учествовала;
 - 6) У Прилогу 15.5. приложена је одлука декана о формирању Комисије за контролу квалитета студијског програма докторских студија. Њена надлежност предвиђена је у чл.60. Статута Факултета. Она врши контролу квалитета студијског програма докторских студија, између осталог, редовним и систематским спровођењем контроле квалитета путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.... У Извештају нема података о било каквој активности ове Комисије у вези оцене докторских студија;
 - 7) РК је добила документацију уз Извештај о самовредновању у две верзије, са различитим ознакама појединих прилога и табела. Све то ствара велику конфузију у раду. Првобитно је, примера ради стигло 11 прилога уз Извештај, без било какве одлуке о његовом усвајању. Потом је уз Извештај достављен 21 прилог уз стандард 15. Достављена је и одлука Наставно научног већа под називом Одлука о иновираним извештају о самовредновању (9.09.2021);
- Уз Извештај о самовредновању приложена је и одлука о формирању универзитетске Комисије за докторске студије (П 15.8), још из 2012. године. Опште

је познато да неки од њених чланова више нису у животу, па није јасно сврха достављања једне овакве одлуке.

Предлози претходне РК

Извештај претходне РК којим су утврђени резултати спољашње провере квалитета Мегатренд универзитета Правног факултета, Београд садржи уочене недостатке које је потребно отклонити, као и препоруке ВШУ о даљем поступању у циљу обезбеђења квалитета. Основна слабост докторских студија коју је уочила претходна РК била је последица недостатака у другим стандардима, који се тичу кадровских и научноистраживачких ресурса, пре свега библиотеке.

У погледу осталих стандарда, тада је претходна РК предложила следеће мере и активности за унапређење квалитета ВШУ:

- иновирање Књиге предмета, нарочито у смислу провере актуелности литературе;
- плански рад на подизању научноистраживачког подмлатка;
- подстицај и подршка наставном особљу у погледу студијских боравака на страним правним факултетима и институтима;
- планско обогаћивање библиотечног фонда, укључујући претплату на референтне стране правне часописе;
- обезбеђивање ресурса за вршење научноистраживачког рада у оквиру фундаменталних ужих правних научних области и опште усаглашавање научноистраживачког рада и циљева једног правног факултета
- обезбеђивање одговарајућег простора за читаоницу, који ће бити намењен само студентима Факултета.

РК у ЗИ наводи да је у документацији приложен Извештај о самовредновању, који се може пронаћи у прилично неорганизованој документацији и на сајту ВШУ, на линку: [:https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/](https://megatrend.edu.rs/sr/dokumenta-pf/). Приложена је одлука о усвајању. Према чл. 60 ст.10. Статута ВШУ предлог Извештај о самовредновању сачињава Комисија за самовредновање и оцену квалитета, а усваја Наставно научно веће.

У Извештају о самовредновању су приложене студентске анкете са питањима за вредновање наставе на докторским студијама, за три школске године. Резултати вредновања су одлични, и крећу се између 4,60 и 4,84, што, како стоји у Извештају о самовредновању, „указује на висок квалитет наставног процеса на другом и трећем циклусу студија у области професионалног и стручно-компетентног односа наставника према студентима на мастер и докторским студијама.“ РК у ЗИ поставља питање релевантности података. Најпре зато што се изгледа односе збирно и на други циклус студија, а не само докторске студије. И друго, остаје нејасна методологија прикупљања података, односно како је вршено анкетирање ако се узму у обзир чињенице да се уписује 10 студената, а да се настава одвија као групна само ако има више од 5 уписаних на предмету (чл.30. Правилника о докторским студијама), а као слабост у Извештају о самовредновању се наводи „велики број студената је запослен и одлучује се за консултативну наставу“. У Извештају има констатација које очигледно не припадају анализи докторских студија. Између осталог наводи се да је настава у потпуности интерактивна и „изводи се најсавременијим методама у виду предавања, вежби“ !

Како се наводи у Извештају о самовредновању за Стандард 15 ВШУ своју компетентност за реализацију докторских студија утврђује имајући у виду број одбрањених мастер радова, магистарских теза и докторских дисертација, број научних радова публикованих у међународним и националним часописима са листе ресорног министарства за науку у оцењиваном периоду, број ангажованих наставника и њихову научну компетенцију, број научноистраживачких пројеката који су реализовани и број оних који се тренутно реализују на ВШУ. ВШУ ову своју спремност за извођење докторских студија мора проверавати на основу показатеља који су дати уз Иновирани Извештај о самовредновању. У њих свакако не спадају број одбрањених мастер и магистарских радова. Све ово, према мишљењу баца сенку на методологију оцењивања ДАС студија. Такође у Извештају о самовредновању за стандард 15 налази се оцена која очигледно припада неком другом документу да „Факултет из године у годину уписује све већи број матураната са високим просечним оценама“.

Наводи се да и друге тврдње изнете у Извештају о самовредновању није било могуће проверити јер у документацији није било садржински одговарајућих прилога а РК није била овлашћена да их накнадно тражи нити је била у прилици да посети установу. Приложен је Програм научноистраживачког рада ВШУ усвојен 25.08.2020. године. У њему је констатација да ВШУ тренутно није носилац пројеката из области основних интердисциплинарних истраживања, а као разлог се наводи одлазак афирмисаних истраживача са факултета. РК налази да је програм је прилично апстрактан и фразерски. Стоји донекле проверљива тврдња да су обезбеђени одговарајући просторни и информативни ресурси. Чињеница је да ВШУ располаже са довољно простора за укупан број студената, као и да је од Универзитета добила одређен број рачунара. Међутим, питање је да ли су ови ресурси примерени карактеру докторских студија, односно да ли су намењени само студентима докторских студија.

Не постоји податак да је у ВШУ основан Савет докторских студија.

Након свега, као једина мера наведена у SWOT анализи у Извештају за побољшање стања у вези стандарда 15 наводи се једна прилично нејасна констатација да је „неопходна већа обука студената докторских студената у смеру практично применљиве научно-истраживачке делатности“.

Мере из Акционог плана

На основу Извештаја о спољашњој провери квалитета усвојеног од стране претходне РК ВШУ је (Комисија за контролу квалитета) дана 17.03.2021 „утврдила“ следеће мере за отклањање утврђених недостатака: (<https://megatrend.edu.rs/wp-content/uploads/2021/09/Komisija-za-kvalitet-mere.pdf>.)

- Обезбедити компетентан кадар за све предмете;
- Унапредити ниво квалитета научноистраживачког рада;
- Покренути плански рад на подизању научноистраживачког подмладка;
- Обезбедити подршку и подстицај наставном особљу у погледу студијског боравка на страним факултетима и институцијама;
- Плански приступити обогаћивању библиотечког фонда укључујући претплату на референтне стране правне часописе;

- Обезбедити ресурсе за вршење научноистраживачког рада у области фундаменталних ужих правних научних области и усагласити научноистраживачки рад са циљевима Правног факултета.

Како стоји у Извештају о раду Комисије за квалитет Правног факултета за 2020/21. документ са овим мерама усвојило Наставно научно веће дана 24.03.2021. године.

На основу ових мера истог дана Комисија за контролу квалитета је донела план активности (Акциони план) за отклањање утврђених недостатака у поступку накнадног праћења. <https://megatrend.edu.rs/wp-content/uploads/2021/09/Akcioni-plan-za-otklanjanje-nedostataka-KK-2021.pdf>. Овај план са списком активности, за сваки од стандарда у коме је констатовано незадовољавајуће стање, извршиоца сваке активности (одговорност/реализација), исход активности (мерљиве циљеве) и рок реализације требао је бити у складу са препорукама садржаним у Извештају о спољашњој провери.

У оквиру Акционог плана за стандард 15 наводи се као резултат активности реализовати следеће мере (исходи):

- Одобрен план студијског програма и припремљен акт за акредитацију;
- Утврђена листа наставника/ментора на студијском програму трећег степена;
- Покривеност свих предмета компетентним наставним кадром;
- Извештај о самовредновању.

РК у ЗИ наводи да је евидентно да све мере предвиђене за отклањање уочених слабости овог студијског програма нису на прави начин преточене у активности. Тачније, планиране активности из Акционог плана не одражавају мере за отклањање утврђених недостатака које је препоручила РК и које је ВШУ (Комисија за квалитет) својом одлуком потврдила. У активностима су изостале неке кључне, а односе се на: унапређење нивоа квалитета научноистраживачког рада, покретање планског рада на подизању научноистраживачког подмлатка, обезбеђење подршке и подстицај наставном особљу у погледу студијског боравка на страним факултетима и институцијама, планско приступање обогаћивању библиотечког фонда укључујући претплату на референтне стране правне часописе.

Такође, наводи се да је покренуто 6 пројеката из којих је у 2020. и 2021. произашло 19 радова. Треба напоменути да су ови пројекти покренути пре Извештаја спољашњој провери квалитета и да их је претходна РК имала у виду (одлуке од 01.10.2020. године и 02.12.2020.

- <https://megatrend.edu.rs/wp-content/uploads/2021/10/Projekti-PF-1.pdf>).

За пројекте „Право и нове технологије 2020-23“, „Безбедносни изазови савременог друштва“, није достављена документација која би могла да потврди реализацију било којих активности везаних за наведене пројекте након 2020. године, односно у периоду након Извештаја претходне РК.

Прва предвиђена активност јесте осмишљавање новог студијског програма докторских студија, орочена са септембром месецом 2021. године. Приложена је само једна одлука од 09.09.2021. године о усвајању коригованих студијских програма, без конкретније садржине.

Следећа активност је сачињавање, попуњавање и верификовање картона ментора и наставника ангажованих на докторским студијама. У прилозима је достављена Листа ментора од 14 наставника (15.3.2). На сајту ВШУ се налази листа

од 12 ментора, а у Програму научноистраживачког рада Факултета (П 15.8) листа од 14 ментора, али другачијег састава. На Листи ментора је 8 наставника у сталном односу и 6 у допунском раду. Нема доказа да је ова листа верификована од стране Сената универзитета (чл.3. Правилник о избору ментора). Свих 8 ментора се налазе у Изводу достављене електронске базе података Пореске управе РС (од 07.07.2021. године). ВШУ је креирала Фолдер – под називом Самовредновање 15.09.2021. године, који је достављен овој РК, уз њега није достављен нови Извод електронске базе података Пореске управе РС о примаоцима прихода запослених на Правном факултету након 07.07.2021. године.

Достављен је прилог 6.5.3, односно Табела 6.7 Листа ментора ангажованих на реализацији докторских студија, са подацима о испуњености услова. РК констатује да је документација која је приложена за менторе је прилично несређена, а често и контрадикторна. Има доста неслагања између избора за уже области из уговора о раду, са одлукама о избору и са подацима за уже области из картона наставника (Т.6.7), у односу на уже области утврђене у Статуту (чл.82).

Од 8 ментора стално запослених један има 71 годину (М. Милановић) и има закључен уговор о раду, на шест месеци (до 30.9.2021). У картону ментора нема уже области. Тај уговор није у складу са Законом о високом образовању (чл.93), који је *lex specialis* у односу на Закон о раду, на који се ВШУ у овом уговору позвала. Други ментор (К. Совтић) у уговору о раду нема ужу област за коју је биран. Ужа област наведена у картону ментора за њега, не постоји на Правном факултету. Из групе ментора који нису у сталном радном односу један испуњава услов за пензију (М. Базић, 66 година) а није приложена одлука о продужењу радног односа, сходно члану 93 Закона о раду. Исто се односи и на наставницу (менторку) В. Балтазаровић.

Број менторстава је врло неједнак између наставника. Два ментора имају више од 5 менторстава колико стандард дозвољава. Један има 8, а други 7.

Дат је списак уз стандард 6 (Прилог 6.6, односно Табела 10.8) која се односи на учешће наставника у комисијама за одбрану мастер и докторских радова из кога се виде теме докторских дисертација. Судаћи по њиховим називима ретке су теме из класичних правних дисциплина. Свега 5, од укупно 28. То је донекле и разумљиво судаћи по табели 6.7 у којој су приказани картони научних радника. Радови ментора су највећим делом из економије, бизниса, агрономије, пољопривреде итд. Само три ментора, од осам стално запослених, су из ужих правних научних области, а од њих један нема докторат правних наука (Р.Павловић).

Поред свега, неки од поменутих наставника на ДАС програму држе правне предмете иако имају докторате из других научних области. Тако, примера ради, ментор са докторатом из менаџмента и бизниса, држи предмет Трговинске уговоре и без радова из тог предмета. Или, наставник са докторатом из безбедности, предаје социологију без и једног рада, или ментор који предаје предмет Антикорупционе стратегије у економији, из кога нема радове, али има из економије, пољопривреде, монетарне политике итд.

У Прилогу 7.4. наводи се 9 наставника са којима је закључен уговор о допунском раду. Међу њима су и уговори о допунском раду о ангажовању 4 научна сарадника, ментора, чиме је ВШУ ојачала потенцијал ових студија. Сви наставници у допунском раду имају, углавном, уговоре на годину или две дана, а некимима је већ

ангажман истекао (30.09.2021). РК у ЗИ констатује да све ово може указивати да се не ради о испуњавању обавезе ВШУ да трајно ради на праћењу квалитета, већ о изнуђеној мери за потребе акредитације.

ВШУ је пријемом четворо научних сарадника за докторске студије, закључивши са њима уговоре о допунском раду, са условима за менторство, ојачала потенцијал ових студија.

Последња мера из Акционог плана доношење Извештаја о самовредновању је реализована.

Једна од мера за отклањање утврђених недостатака, која није нашла своје место у Акционом плану, односила се на подстицање научноистраживачког рада издвајањем средстава за те намене, као и обезбеђење подршке наставном особљу у погледу студијског боравка на страним факултетима и институцијама. Ова мера се наводи и у Извештају о самовредновању, али достављеној документацији нису пружени докази о за ово.

РК такође наводи у ЗИ да одсуство конкурса за научне пројекте код МПНТР РС не би требало да буде препрека да ВШУ сама направи пројекат који би финансирала из сопствених средстава. Уосталом у члану 14. Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета стоји да ВШУ ствара услове за научноистраживачки рад, а нарочито издвајањем средстава за подстицај научноистраживачког рада.

Још једна од битних мера за отклањање утврђених недостатака требало би да буде плански приступ обогаћивању фонда библиотеке, што је подразумевало, између осталог, претплату за стране часописе. Не постоји доказ да је то учињено. Уместо тога су приложене адресе Е-часописа са слободним приступом.

Оцена испуњености Стандарда 15:

РК налази да је већина активности из Акционог плана ВШУ донетог у марту 2021 . године везана за Стандард 15 омеђена са септембром месецом 2021. године. Током фазе накнадног праћења ВШУ је дужна да прати и анализира предложене активности у циљу обезбеђења квалитета, и што је врло битно, трајно ради на побољшању квалитета. ВШУ је доставила Пропратни допис уз Ивештај о самовредновању од 14.09.2021. године у коме извештава шта је урађено по препорукама из Извештаја претходне РК и из Акционог плана, без навођења за сваки стандард посебно.

Наведено је да је покренут плански рад на подизању научноистраживачког подмлатка, доношењем Програма развоја научноистраживачког подмлатка. Документ је усвојен 25.8.2020, дакле постојао је и пре Извештаја претходне РК. У овом допису се погрешно наводи да је у радни однос са пуним радним временом примљена једна асистенткиња и 7 сарадника у настави. (Прилог 7.5). Примљена су само 4 сарадника у настави 01.09.2021. Остало четворо је имало радни однос и пре усвајања Акционог плана. Ангажовано је и 5 студената демонстратора.

Такође, наводи се да је расписан конкурс за студијске боравке у иницијалном иностранству за наставнике, студенте и административно особље, за шта није достављена одговарајућа документација.

Наводи се да је потписан споразум о сарадњи са једним институтом из Русије. Уговор је склопљен још 2020. године, тако да није произашао као резултат

из Акционог плана. Наводи се покретање 6 пројеката, који су такође покренути раније, пре усвајања Акционог плана.

Уз Извештај о самовредновању ВШУ је за Стандард 15 доставила потребну нормативу и тражене прилоге. ВШУ јесте успела пријемом у допунски радни однос 4 научна сарадника да унапреди кадровску структуру, пре свега јер се ради о наставницима који покривају правне предмете. Међутим РК у ЗИ налази да ВШУ и даље недостаје већа научна продукција стално запослених ментора, која углавном није везана за област правних наука. **Стога и даље стоји оцена да ВШУ није успела да потврди своју компетентност за реализацију докторских студија, и да трајније ради на побољшању њиховог квалитета. Пре свега зато што није успела да пружи квалитетне показатеље за то, везане првенствено за научну област право, тачније на пољу свих базичних правних дисциплина.** Поред овога, SWOT анализа из Извештаја о самовредновању је била ограничена и није рађена за сваку тачку из овога стандарда. То је још један од разлога зашто ВШУ није успела да утврди право стање ствари, које су јој главне предности и слабости и реализује циљеве на које се сама обавезала.

Имајући у виду претходно речено, РК сматра да нису испуњени захтеви у погледу Стандарда 15.

Општи закључак и оцена коју јер РК у ЗИ дала је следећи:

Достављена је обимна документација, у две верзије. Прва ужа и друга, иновинара, и знатно обимнија. Достављена документација садржи 1519 различитих докумената, временски покрива периоде од 2004. године па даље, и односи се на све области рада и пословања установе, опет од решења надлежних органа, до стотина интерних одлука, закључака, спискова, документације о наставном кадру, без видљиве систематизације, било по областима или датумима настајања документа, једном речју, утисак да су сва „релевантна“ документа која су званично завођена у установи, једноставно пребачена у електронску форму и без икаквих додатних подела и система прослеђена даље. Међутим, за потребе рада ове РК, ова документација није одговарајућа.

РК је резултате праћења процењивала само на основу постигнутих проверљивих резултата, а не на основу оног што је планирано или оног што је урађено пре усвајања Акционог плана. Већи број поменутих активности су реализоване или је њихова реализација почела пре усвајања Акционог плана.

РК је општег мишљења да ВШУ није успела, и поред извесних резултата, да у току шест месеци поступка накнадног праћења (follow-up) оствари резултате у реализацији препорука претходне РК, као и мера које је сама ВШУ себи задала. Констатовано незадовољавајуће стање од стране претходне РК је свакако један од разлога за овакву оцену. Нагомилани проблеми су изискивали више времена за решавање.

Овакво мишљење РК поткрепљено је следећим нумеричким оценама:

Оцене појединачних стандарда

Ред.бр.	Стандарди	Бројчана оцена стандарда*
1	Стратегија обезбеђења квалитета (Стандард 1)	седам (7)
2	Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета (Стандард 2)	седам (7)

3	Систем обезбеђења квалитета (Стандард 3)	шест (6)
4	Квалитет студијског програма (Стандард 4)	шест (6)
5	Квалитет наставног процеса (Стандард 5)	шест (6)
6	Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	пет (5)
7	Квалитет наставника и сарадника	пет (5)
8	Квалитет студената (Стандард 8)	седам (7)
9	Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	шест (6)
10	Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке (Стандард 10)	седам (7)
11	Квалитет простора и опреме (Стандард 11)	шест (6)
12	Финансирање (Стандард 12)	шест (6)
13	Улога студената у самовредновању и провери квалитета (Стандард 13)	осам (8)
14	Систематско праћење и периодична провера квалитета (Стандард 14)	шест (6)
15	Докторске студије	пет (5)

На седници одржаној 10. марта 2022. године КАПК је размотрила ЗИ и предлог Поткомисије за образовно-научно поље Друштвено-хуманистичких наука да прихвати Извештај РК и на бази њега усвоји завршни извештај о ванредној спољашњој провери квалитета ВШУ.

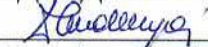
Како је у поступку ванредне спољашње контроле утврђено да ВШУ не испуњава обавезе у погледу квалитета и неопходног минимума за испуњење Стандарда 6 - Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада, Стандарда 7 - Квалитет наставника и сарадника и Стандарда 15 – Докторске студије, КАПК је усвојила ЗАВРШНИ ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊОЈ ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА МЕГАТРЕНД УНИВЕРЗИТЕТА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА, БЕОГРАД, КОЈИ ЈЕ НЕГАТИВАН.

Завршни извештај објављује се на службеној интернет страници Националног акредитационог тела.

ДОСТАВЉЕНО:

- Министарству просвете, науке и технолошког развоја
- Високошколској установи
- Архиви НАТ

ПРЕДСЕДНИК КАПК-а

Проф. др Ана Шијачки